

Gece çalışma tazminatlarının 5746 sayılı Kanun desteklerinden yararlanıp yararlanamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-125[ÖZG-17-35]-E.189583
Tarih	19.09.2018

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 17192610-125[ÖZG-17-35]-E.189583

19.09.2018

Konu : Gece çalışma tazminatlarının 5746 sayılı Kanun desteklerinden yararlanıp yararlanmayacağı

İlgi : 19/09/2017 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile gece çalışma tazminatlarının 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanunda düzenlenen sigorta prim desteği, gelir vergisi stopaj desteği ve damga vergisi desteği kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde ücretin, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen

menfaatler olduğu; ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun geçici 75 inci maddesinde de, "31/12/2023 tarihine kadar, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin, bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin; doktoralı olanlar ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 95'i, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 90'ı ve diğerleri için yüzde 80'i verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu süre içerisinde, anılan maddenin bu maddeye aykırı olan hükmü uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 26/02/2016 tarih ve 29636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve yayımını takip eden ay başından itibaren yürürlüğe giren 6676 sayılı Kanunla değişik 5746 sayılı Kanunun "İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları" başlıklı 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; "Gelir vergisi stopajı teşviki: Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde sekseni gelir vergisinden müstesnadır. Hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu istisna kapsamındadır. **Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu istisnadan faydalanamaz....**" hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, Toplu İş Sözleşmesi hükümlerine göre gece saat 20:00 ile 06:00 arasında çalıştırılan işçilere, saat ücretlerinin %10 u oranında ödenen gece tazminatının ücret olarak değerlendirilerek, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen hükümler çerçevesinde haftalık kırk beş saati geçmemek üzere gelir vergi stopajı teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

DAMGA VERGİSİ YÖNÜNDEN

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-(b) fıkrasında; maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dâhil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kâğıtların nispi oranda damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yayımlanan "*Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği*"nin 12 inci maddesinde damga vergisi istisnası uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, bu Kanun ve ilgili Yönetmelikte kapsam ve sınırları belirtilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesna olup, bu kapsam ve sınırların dışındaki kağıtların söz konusu kanun hükümlerinden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, 5 Seri No.lu 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım faaliyetlerinin desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğinde; 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Kanunda yer alan damga vergisi ve harç istisnalarına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, Tebliğin 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında; 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmayacağı açıklanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, şirketiniz tarafından toplu iş sözleşmesi kapsamındaki iş yerlerinde gece saat 20:00 ile 06:00 arasında çalıştırılan işçilere saat ücretlerinin %10'u oranında gece tazminatı olarak ödenecek olan ücret mahiyetindeki ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtlara, bu ücretin

5746 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik kapsamındaki Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak ödenmesi kaydıyla 5746 sayılı Kanun kapsamında damga vergisi istisnası uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, sigorta primi desteklerinden faydalanılıp faydalanılamayacağı hususunda ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından bilgi alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026